

Abou Jahjah op een betoging in Brussel. © Belga

[MAATSCHAPPIJ] DE CONTROVERSE ROND ABOU JAHJAH

DE BAARLIJKE DUIVEL

Dyab Abou Jahjah, de flamboyante voorman van de Arabisch-Europese Liga, is voortdurend het voorwerp van controverse en verdachtmakingen. De Nederlandse publicist Mohammed Benzakour zette de argumenten van zijn tegenstanders op een rijtje. Wat opvalt, is niet alleen de onwil, maar ook het onvermogen van de opinieleiders om echt met Abou Jahjah in debat te gaan. **PATRICK STOUTHUYSEN**

ER zijn wapens gevonden in het huis van Abou Jahjah. De AEL is opgericht om zwart geld wit te wasen. Abou Jahjah is een terrorist en heeft de Belgische nationaliteit via een schijnhuwelijk verworven. De AEL-burgerpatrouilles zijn eigenlijk opgezet om de politie uit bepaalde stadswijken te verdrijven en die dan in handen te geven van criminele bendes. De AEL is een filiaal van Saudische fundamentalisten. Nee, wordt gefinancierd door terroristische organisaties uit het Midden-Oosten. En van die diploma's van Abou Jahjah, daar klopt ook al niets van.

De Nederlandse publicist Mohammed Benzakour somt in *Abou Jah-*

jah, nieuwlichter of oplichter alle onzinnige verdachtmakingen op die de voorman van de AEL de afgelopen jaren te beurt zijn gevallen. Abou Jahjah, meent Benzakour, is

Benzakour stapt niet helemaal mee met Abou Jahjah

het slachtoffer van een diaboliseringscampagne. Zijn uitspraken worden stelselmatig uit hun ver-

band gerukt, hij wordt selectief geciteerd, hij moet zich verantwoorden voor alle misstanden in de Arabische wereld en voortdurend wordt veeleer het proces van zijn intenties gemaakt dan dat men luistert naar wat hij feitelijk zegt.

Neem bijvoorbeeld het beruchte interview in *Knack*, waaruit zou moeten blijken dat Abou Jahjah de opdracht heeft om van België een Arabisch bruggenhoofd te maken. Het gesprek gaat over de hoge werkloosheid onder Noord-Afrikaanse jongeren, over discriminatie, over het onderwijs, over 11 september en over de weerslag daarvan op de Arabische wereld. Maar het interview kreeg als titel mee „Arabisch moet de vierde landstaal worden”, ook al

heeft Abou Jahjah dat nooit zo gezegd. Die kop haalde ook het VRT-journaal. Daar voerden ze alle beschikbare allochtone politici op om zich af te zetten tegen de aan de AEL toegeschreven eis en te beamen dat migranten een van de bestaande landstalen moeten leren. Een standpunt dat Abou Jahjah in dat fameuze interview overigens ook innam.

BENZAKOUR is misschien geen echt objectieve bron. Tot twee keer toe werd hem het voorzitterschap van de Nederlandse afdeling van de AEL aangeboden. Benzakour weigerde, niet omdat hij ideologische bezwaren had, maar omdat hij zich in eerste instantie op zijn schrijverschap wilde concentreren. Niettemin kun je, geconfronteerd met de lange reeks schouderingen en insinuaties, eigenlijk net als Benzakour alleen maar concluderen dat de leider van de AEL vaak van meer staatsmanschap getuigde dan zijn opponenten, die hem voortdurend van politiek extremisme beschuldigen.

Die verdachtmakingen – die uiteraard nooit werden rechtgezet – kwamen niet alleen uit extreemrechtse hoek of van de schandaalpers. Hoog aangeschreven journalisten, hoofdredacteuren van kwaliteitskranten, politici van democratische partijen, ja zelfs ministers verloren de pedalen als het over Abou Jahjah ging. Benzakour publiceert drie transcripties van debatten met opinieleiders. Je schrikt van de klaarblijkelijke onwil, maar ook van het onvermogen om werkelijk met Abou Jahjah in debat te gaan. Benzakour gaat uitgebreid in op de ideeën van Abou Jahjah en op het programma van de AEL. Zo verneem je nog eens iets: de AEL blijkt bijvoorbeeld tegen kernenergie en vivisectie op proefdieren te zijn. Vermoedelijk zullen kwaadwillige geesten ook daar wel een overeenkomst met een of andere verwerpelijke stroming constateren. Was Hitler ook geen vegetariër en diervriend?

MAAR Benzakour stapt ook niet helemaal mee met Abou Jahjah. Hij vindt het geen gezonde zaak dat de organisatie op de schouders van één charismatisch man berust. De AEL heeft te weinig aandacht voor de verscheidenheid onder allochtonen en zou veel meer het interne debat moeten stimuleren over een moderne, zelfkritische versie van de islam. Men moet ondubbel-

zinnig afstand nemen van elke vorm van integrisme en fundamentalisme. De AEL zou jongeren beter een stoomcursus geschiedenis en politiek geven en ze leren hoe ze moeten solliciteren, dan ze het hoofd op hol te brengen met uit het Midden-Oosten geïmporteerde retoriek, aldus Benzakour.

Maar soms wordt ook Benzakour defensief. Net als Abou Jahjah wil ook hij geen duidelijk standpunt innemen over de Palestijnse zelfmoordenaars. Hij draait rond de pot als het gaat over de vraag of dat nu al dan niet een gerechtvaardigde actievorm is. Hij roept allerlei verzachtende omstandigheden in en confronteert de internationale gemeenschap met haar hypocrisie en dubbele standaarden. Zijn houding is een beetje vergelijkbaar met die van linkse *fellow travellers* die steevast de daden van de Sovjet-Unie en van guerrilla-organisaties vergeleekten. Een ondubbelzinnige distantiëring zou de zaak van Abou Jahjah veel goed doen. Dan is er meteen minder stof voor verdachtmakingen.

★ ★ ★ ★

MOHAMMED BENZAKOUR

Abou Jahjah, nieuwlichter of oplichter. De demonisering van een politiek rebel. Veen, Amsterdam, 272 blz, 16,50 €.

DE AUTEUR

Mohammed Benzakour (1972) is publicist en columnist. In 1999 ontving hij de Mediaprijs Gemeente Amsterdam voor zijn essays en columns in het blad *Contrast* en *NRC Handelsblad*. Twee jaar later werd hij bekroond met de Zilveren Zebra voor zijn journalistiek werk in onder meer *de Volkskrant*, *NRC Handelsblad* en *De Groene Amsterdammer*.

‘VERZOEND MET HET LEVEN’

en staat met beide benen op de grond, al zit er toch vaak een licht magische toets aan zijn gedichten. Zijn positieve ingesteldheid spreekt me enorm aan. Hij is helemaal niet destructief en al helemaal niet zelfdestructief, zoals veel andere dichters die koketteren met tragiek en dood. Hij schrijft ook over gewone zaken zoals voetbal, de Beatles, het vaderschap, heimwee en verliefd zijn. Het gaat wel eens over ouder

worden en doodgaan, maar hij doet dat met immens veel liefde en dat

vind ik moedig, omdat het tegen de tijdgeest ingaat. Hij lijkt zich ver-

zoend te hebben met het leven en ook dat is uitzonderlijk – er lopen zoveel verbitterde mensen rond. Poëzie is een uniek medium. Veel mensen vinden tegenwoordig geen tijd meer om te lezen, en een gedicht kun je vlug tot je nemen tussen andere bezigheden door. Het is bovendien een genre dat het niet nodig heeft om commercieel te zijn. Gedichten hoeven niet vol seks en geweld te zitten, of een spannend

verhaal te vertellen. Poëzie is meer een vrijplaats voor pure emoties en heeft geen theater nodig. Koplands gedichten hebben me niet alleen verleid maar ook nieuwsgierig gemaakt naar de mens achter het werk. Ik zou zijn levensverhaal willen kennen, omdat ik wil begrijpen waar die grandioze zachtaardigheid van zijn poëzie vandaan komt.”

Lieve de Boeck

RUTGER KOPLAND

Geluk is gevaarlijk. Een keuze uit de gedichten. Rainbow Essentials, Amsterdam, 2002.

In deze rubriek komt elke week iemand aan het woord die door Lieve de Boeck met een boek is betrappt.